

MARIA DUȚU-COJOCĂRESCU SAU AMINTIREA UNOR OCHI ALBAȘTRI

Liliana-Nicoleta HANGANU

Să fie mai bine de zece ani, de când, proaspăt ucenic în ale numismaticii, am întâlnit pe d-na Maria Duțu, în vechiul birou de la Muzeul Severeanu. Venise într-o scurtă vizită la d-nul Radu Ocheșeanu, un alt mare dispărut prea devreme... Din holul întunecat, se auzea prin ușă o voce feminină necunoscută; blândă, moale, ușor cântată. Intrând în birou, în primul moment m-a surprins părul alb și luminos. Am salutat. Au ridicat amândoi privirea de pe inevitabilele monede antice, asupra cărora se sfătuiau atunci. Am schimbat câteva cuvinte...

În anii care au urmat am avut privilegiul de a lucra cu domnia sa, piese din diferite colecții ale muzeului. Însă acea primă impresie nu s-a șters nici până astăzi.

Se spune ca ochii sunt oglinda sufletului... Atunci am aflat care poate fi una dintre culorile sufletului. Ochi senini, zâmbitori, scrutători într-un anume fel personal, discret și pieziș, care priveau viața cu o mare înțelegere; umbriți adeseori de grijile pentru alții, alteori, de urmele nedreptăților cu care soarta a avut grijă să-i încerce din plin...

Fără a avea un aer profesoral, știa cum să citească fie o monedă, fie o medalie, insignă sau decorație, sau – marea pasiune a ultimilor ani, sigilii și inele sigilare, și să ofere cu aceeași nonșalanță orice fel de date pe care le descoperea într-un mic obiect de metal. Există cercetători remarcabili în știința numismaticii, care însă nu reușesc să și comunice prin viu grai cunoștințele lor. Maria Duțu nu era dintre aceștia. Pur și simplu torcea ușor povestea unei piese, își punea întrebări, afla răspunsuri posibile, lăsa pentru mai târziu concluziile sau chiar porțițe deschise pentru cei care vor urma...

În rest, ceaiul, prăjiturile de casă, poveștile despre viață și sfaturile aflate încă din copilărie de la bunica sa, disponibilitatea cu care se apropia de cei mai tineri (tineri doar ca vârstă, dar poate mai măcinați de probleme), expozițiile și muzeele, piesele de teatru, regretul de a nu mai fi fost de foarte mult timp la Sinaia...

Apoi, boala necruțătoare curmată într-o zi de miercuri, 13 iulie 2005...

Acum odihnește în Cimitirul.... Pe ultimul drum, a fost condusă, alături de familie, de prieteni și colegii de la muzeu. Viața și personalitatea i-au fost evocate de d-nul Radu Ciuceanu, care a adus omagiul unei îndelungate prietenii și de către d-nul Vasile Boroneanț: „A suferit pentru profesiunea sa...”

Alături de colegile de la Severeanu, resimt și acum plecarea ei... Au rămas atâtea monede din diferite epoci de cercetat, medalii, decorații și peceți, au rămas articole de finalizat, povești nespuse, sfaturile pierdute ale bunicii ...

* * *

Maria Duțu-Cojocărescu (12 aprilie 1938, București – 13 iulie 2005, București), studii superioare: Facultatea de Istorie a Universității din București, absolvită în iunie 1963, când, prin „Hotărârea Comisiei pentru examenul de stat a fost declarată diplomat universitar în specialitatea Istoria României”; activitate profesională: în perioada 1964 – 1990 a lucrat, cu intermitențe, la Muzeul de Istorie a Orașului București, începând ca îndrumător, ajungând, înainte de pensionare, muzeograf principal, unde a condus și organizat Expoziția de numismatică (din anul 1980) și Colecția Maria și dr. G. Severeanu; începând cu anul 1975, a efectuat expertize numismatice, în cadrul Biroului Central pentru Expertize Tehnice; între 1990 – 1993, expert numismat la Biroul numismatic „Nummus”; de asemenea, în perioada 1993 – 1997, a colaborat la întocmirea tematicii și a organizării Muzeului Băncii Naționale a României, făcând parte din Comisia de achiziții a acestui muzeu, până în anul 2001; ulterior, între anii 2001 – 2002 și 2003 – aprilie 2005, a revenit la Muzeul Severeanu, în calitate de muzeograf. A participat la sesiuni de comunicări științifice și la organizarea a numeroase expoziții. Printre ultimele la care a colaborat, numărându-se: *Manuc Bey – negustor și diplomat*, precum și expoziția dedicată sigilografiei românești (în curs de pregătire), ambele la Muzeul Municipiului București. A publicat peste treizeci de studii pe teme de numismatică, sigilografie și medalistică în prestigioase periodice de specialitate, precum și monografii, întocmite pe baza unei amănunțite cercetări a arhivelor.

Bibliografie selectivă

Semnează: Maria Cojocărescu, Maria Duțu

Monografii

Manufactura de tutun „Belvedere”, București, 2000, (în colaborare cu A. Duțu), lucrare apărută sub egida Muzeului Municipiului București.

Catalog

Al. Ievreinov, O. Iliescu, cu colaborarea lui N. Curdov (și a Mariei Duțu, *Medalii privitoare la istoria românilor. Repertoriu cronologic. 1551 – 1998*, București, 1999 (cap. *Lista gravurilor, medaliștilor și semnăturile lor*).

Studii și articole publicate în:

Muzeul Municipiului București, **București. Materiale de istorie și muzeografie**

1. *O preocupare permanentă a Muzeului de istorie a orașului București: sporirea patrimoniului muzeistic*, 3, (1965), p. 189-192.
2. *Date referitoare la biografia lui Carol Valstein, primul muzeograf al Bucureștilor*, 5, (1967), p. 284-293.
3. *Expoziții bucureștene reflectate în colecția de medalii a Muzeului de istorie a municipiului București (1864-1914)*, 7, 1969, p. 203-214.
4. *Contribuții la studiul circulației leului ca monedă de calcul în sec. XVIII-XIX*, 8, 1971, p. 253-259.

5. *Medalia și insigna bătute cu prilejul semicentenarului Muzeului de istorie a municipiului București* (1971), 9, 1972, p. 445-447.
6. *O medalie inedită datată 1851, din colecția Muzeului de istorie a municipiului București*, 10, 1980, p. 247-250.
7. *Muzeul Băncii Naționale a României*, 12, 1997, p. 308-310 (în colaborare cu Mihai Chiriac).
8. *Cântare de zarafi în secolele XVIII-XIX folosite în București*, 18, 2004, p. 83-87 (în colaborare cu Maria Grigoruță).

Un proiect inedit pentru construcții de șosele în Țara Românească în prima jumătate a sec. al XIX-lea

Izvoare arheologice bucureștene.....

Monede bizantine din secolele VI-VII, descoperite în centrul Câmpiei Române, 1978, p.39-42.

Cercetări arheologice.....

Monede din așezarea de la Popești, aflate în colecția Muzeului de istorie a municipiului București, III, 1981, p.142-154.

Muzeul Național de Istorie a României, Cercetări Numismatice

Monede geto-dacice de tip Vârteju descoperite la Periș, jud. Ilfov, 1, 1978, p. 12-16.

Monede moldovenești rare din Expoziția de numismatică a Muzeului de istorie a municipiului București, 2, 1979, p.111-113 + planșă.

O monedă austriacă din anul 1825, contramarcată cu stema Moldovei și Țării Românești, 3, 1980, p. 121-127.

Revista muzeelor.....

Sigiliile Comisiei Centrale de la Focșani- Revista Muzeelor, 1972, 4.

O scrisoare inedită a lui G. Enescu către primarul Dem. I. Dobrescu. Revista muzeelor, 1970, nr 5.

Buletinul Societății Numismatice Române

Tezaurul de tetradrahme – imitații de tip Filip III Arideul, descoperit la Optășani (jud. Olt), 67-69 (1973-1975), 1975, p. 69-74.

Dr. George Severeanu, 70-74 (1976-1980), 1981, p. 675-676.

Un depozit monetar din secolele XII-XIII din colecția Maria și dr. George Severeanu, 75-76 (1981-1982), 1983, p. 257-269.

Proiecte de probe ale monedei de 50 de bani din anul 1921, 75-76 (1981-1982), 1983, p. 381-385.

Un depozit de șilingi din vremea lui Dabija Vodă descoperit în județul Galați, 90-91 (1996-1997), 2002, p. 141-146.

Sigilii ale Brâncovenilor, 92-97 (1998-2003), 2003, p. 273-277.

Institutul de Arheologie Vasile Pârvan ...București, **Studii și Cercetări de Numismatică**

Tezaurul de monede grecești descoperit pe teritoriul Municipiului București, 6, 1975, p. 195-199 + VIII plășe.

Contribuții la circulația monetară din centrul Transilvaniei în secolul I. î.e.n. : tezaurul monetar descoperit la Iceland (com. Ernei, jud. Mureș), 8, 1984, p. 53-75 (în colaborare cu Gh. Poenaru Bordea).

Simpozion de numismatică dedicat împlinirii a 125 de ani de la proclamarea Independenței României, Chișinău, 24-26 septembrie 2002, Comunicări și note

Sigilii din epoca Unirii, București, 2003, p. 245-248.

Revista istorică

Aspecte ale obligațiilor financiare impuse României prin Convenția de armistițiu din 12 septembrie 1944. Revista istorică, tom V, 1994, nr. 9-10, p. 899-905.

Catalogul monedelor feudale ale Țării Românești și Moldova, aflate în Expoziția Numismatică. Comunicare prezentată la Cursul de perfecționare din decembrie, 1980. – nepublicată.